

OČI,

KTERÉ NEVIDÍ

**Tomáš
Příbyl**

Copyright© 2017 by Stanislav Plášil – nakladatelství VIKING
Copyright© 2017 by Tomáš Příbyl
Copyright© 2017 Cover by qelb

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu autora či nakladatele.

ISBN: 978-80-7482-261-2 (EPUB)

ISBN: 978-80-7482-262-9 (MOBI)

ISBN: 978-80-7482-263-6 (CD-PDF)

OBSAH:

Oči, které nevidí

Vánice

Jonáš

Holčička z regálu

Další knihy nakladatelství VIKING

Edice CONAN

Edice Učte se anglicky s vtipem

Edice Borgentown – město hrůzy

Sci-fi & fantasy

Pohádky

Horory

Humor

Ze současnosti

Knihy vzpomínek

Historické romány

Světová klasika

Romantika

Erotika

Napětí

Populárně naučné

Recepty

Básně

Spisovatel, ať dělá, co dělá, vždy se nějak inspiruje svým životem a lidmi, které potkává. To, co z toho ale nakonec sestaví, je fikce, která vlastně nemá se skutečností moc společného. Takže osoby a děje v této knize jsou smyšlené, ať už se někomu podobají nebo ne...

Tátovi a mámě, bez nichž bych nikdy nic nenapsal.

Oči, které nevidí

Kněz nervózně přešlapoval ve vstupním portálu gotického kostela. Ještě pořád byl překvapený, že slíbil vést obřad, jaký nikdy žádný kněz v dějinách katolické církve nevedl. Rozhlížel se, a stále ho nenapadlo, jak by to celé vysvětlil na biskupství, kdyby se to tam někdo dozvěděl. A netušil ani, jak by to vysvětlil Bohu, protože prostě sám nechápal, proč na to kývl.

Uklidňoval se tím, že si nevzal slavnostní roucho ani štolu, a nešlo tak vlastně o oficiální církevní akt. Měl na sobě civilní oblečení – černé boty, kalhoty, šedé sako a klasickou kněžskou košili s kolárkem. Do kapsy saka si dal ale posvěcené oleje, kterými pomazával. Věřil, že je bude správně použít, a doufal, že Bůh na to bude mít stejný názor. Přesto když viděl přilétnout malé hejno holubů na střechu protějšího domu, záviděl jim, že mohou kdykoli před nebezpečím uletět.

Na malém náměstíčku před více než pět set let starým portálem panoval zatím klid. V sobotu před polednem tu takhle na začátku června vládla vždy ospalá atmosféra. Zdejší renesanční a částečně gotické jádro nepatřilo k nejnavštěvovanějším českým památkám, přestože bezesporu náleželo k nejkrásnějším a mělo přes tisíc let starou historii.

Na všechnu tu tradici kněz právě myslel a přesto, že tu sloužil jako vikář už bezmála deset let, cítil se momentálně jako cizinec. Tím v Čechách jako rodilý Valach z Moravy sice částečně byl, ale hlavní příčinou jeho pocitu vytržení ze společenství všech věřících, kteří do kostela sv. Jakuba za ta staletí chodili pro boží útěchu a svátosti, bylo, že tady teď povede cosi, co ani nemělo název a nikdy a nikde na světě se zřejmě neodehrálo.

Jak by tomu mohl říkat? Antisvatba? Když za ním přišli, souhlasil okamžitě. Skoro až nadšeně – tak moc cítil, jak to potřebují. Pochyby přišly až druhý den, ale nebyly natolik silné, aby to zrušil. Ani teď by jim neřekl, že raději kostel zamkne, než by je pustil dovnitř. A tak tiše doufal, že ho povede Duch Svátý, a nejistotu v něm vyvolávalo jen to, že porušuje všechny možné církevní tradice.

První příchozí neznal, což vysvětlovalo to, že byli oblečení v lehkém letním oblečení. Od některých krátkých sukní a hlubokých výstřihů se raději odvrátil. Několik mladých žen a dívek mělo malé květiny. Lidé se dávali do řeči a ukazovali si pytlíky s rýží a košíčky okvětních lístků. Kdyby je někdy viděl na mši, měli by třeba alespoň lehké svetříky a muži saka, protože by věděli, že je to vhodnější, ale hlavně, že v kostele bude i takhle na začátku léta chladno.

První pár, který byl dostatečně oblečen a kněz ho znal ze mši i života farnosti, se objevil pět minut před polednem. To už byl portál a okolí kostela zaplněno asi třiceti lidmi a další postupně přicházeli. Poznával některé páry, jež oddával nebo jim křtil děti.

Většinou se na lidi usmíval a mrkal přes silné dioptrické brýle. Občas mu někdo mávl rukou na pozdrav. Do hovoru se dal až s vysokým štíhlým párem, který dobře znal. S Marií a Markem.

„Nečekal jsem, že přijde tolik lidí,“ svěřil se kněz a snažil se usmívat.

„A to tu ještě nejsou jejich rodiny,“ poznamenala často skeptická Marie. Rozhlížela se po lidech a nevěřicně kroutila hlavou.

„Jak to bude vypadat?“ zeptal se Marek a snažil se do hlasu dát co nejvíc podpory, protože na knězi viděl, že není zcela ve své kůži. „Já mám úkoly jen před obřadem, tak jen abych věděl, co bude pak.“

„Mám scénář,“ řekl a vytáhl z kapsy saka pár popsaných papírových kartiček. „V podstatě jako svatba bez mše.“

„Alespoň to nebude dlouhé,“ řekla Marie; byla naštvaná, že vůbec přišla. Přesvědčil ji Marek, ale na toho se zlobit nedokázala, tak se mračila na všechny kolem. „Co si o tom myslíš?“ zeptala se.

Kněz přemýšlel, co by odpověděl. Už by to mohl mít zformulované, ale neměl. Navíc Marii dlouho a dobře znal a věděl, že potřebuje odpověď řádně podepřenou katechismem a liturgickými pravidly.

„Znáš Evu,“ zachránil ho Marek, který stejným neargumentem přesvědčil i Marii.

„Tohle byl ale nápad Adama,“ řekl kněz. A vzápětí se lekl, že v nebezpečné konverzaci zbytečně pokračoval.

„Vždycky byla šilená a on to jen podpořil, místo aby ji trochu zklidnil,“ brblala dál Marie, ale bylo znát, že to nemyslí zle.

„Ono taky, jak je Adam pokřtěný teprve loni, tak ještě nemá moc ty církevní návyky.“

Pokračování rozhovoru našťastí pro kněze zabránil příjezd několika aut. Žádné z nich nemělo na kapotě malého ženicha ve fraku, cylindr nebo panenku a kytici jako tradiční symboly toho, že přivázejí nevěstu a ženicha. Každé ale mělo v oknech stužku s myrtoou. Parkovala po stranách náměstíčka a vystupovali z nich slavnostně oblečení lidé. Mladí i starší – v pubertě i viditelně dávno v důchodu.

„Jak se jim podařilo přesvědčit tolik lidí, aby se něčeho takového zúčastnili?“ divila se Marie a znovu nevěřicně kroutila hlavou.

„Třeba se ještě ukáže, že to má nějaký vyšší smysl,“ uklidňoval ji Marek.

Neinformovaný pozorovatel by shromáždění před kostelem vnímal jako sraz svatebčanů před obřadem. Řada lidí měla myrtu i na klopě, prakticky každý se usmíval a dával najevo, že se těší. Jako poslední přijela Škoda Roomster ve světle modré metalíze.

Na straně řidiče z ní vystoupil vysoký černoš s piercingem pod spodním rtem, náušnicemi a dredy. Na sobě měl lehce pomačkaný bílý oblek s černou košilí rozepnutou skoro až do poloviny hrudi. Z druhé strany vystupovala zrzka s vlasy spletenými do copánků a letními květovanými šaty laděnými do světle zelené barvy – v té měla i náušnice a boty na vysokém podpatku s kamínky.

„Kdo to je?“ zeptal se Marek.

„Svědci,“ vysvětlil vikář. „Adam a Eva by měli přijet každou chvíli zleva,“ dodal a povyšel na začátek portálu, aby do ulice lépe viděl. Marek šel za ním a Marie se přidala. Z mírného kopečka k nim dlážděnou ulicí přijížděli on a ona na koloběžce pro dva.

„Už jedou!“ vykřikl Marek nadšeně na ostatní. Dav se za ním začal přesouvat na začátek ulice. Marek se tam postavil na jednu stranu a na druhou si stoupl svědek, vytáhl rudou širokou šerpu a s Markem ji roztáhli nad hlavami lidí. Jasnou žlutou barvou na ní byl ozdobný nápis: HODNĚ ŠTĚSTÍ DO DALŠÍHO ŽIVOTA. Marie měla co dělat, aby se nepokřížovala, a knězův nervózní úsměv se změnil ve škleb. O tomhle dopředu nevěděl, a když viděl, jak lidé vytahují mobily a začínají fotit a natáčet, pokusily se o něj mdloby.

Za řídítky stála Eva. Měla na sobě dlouhé bílé šaty, na které si sama namalovala květy pivoněk, růží a oblíbených frézii. Na vlasech ostříhaných na krátko někam mezi uši a ramena jí ležel věneček z fialových květů. Adam za ní měl černé kalhoty, bílou košili s dlouhým rukávem, šedivou vestu zapnutou na knoflíky, motýlka a celé to završil kulatý slaměný klobouk, pod nímž za brýlemi vykukovaly šedomodré oči. V zubech držel kytici svázanou z lučního kvítí a mohutnými odrazy poháněl koloběžku.

Svědkyně se svým manželem a blondátou manželkou svědka roznášeli mezi příchozími koláčky, jednohubky a cukroví, které Zrzka napekla. „Berte si, pak už nebude důvod,“ říkali všichni tři.

Dav před kostelem se rozestoupil a oni zastavili v portálu před knězem. O koloběžku se postaral Marek, který s černochem už transparent stáhl. Kněz přivítal Evu a Adama vřelým úsměvem a podle první kartičky začal organizovat.

„První půjdou svědek a svědkyně. Po nich Adamova dcera s přítelem,“ odříkával. Za černocha a Zrzku se postavila bezmála sedmnáctiletá dívka s postavou modelky a její o čtyři roky starší přítel. „Následují rodinní příslušníci a pak kamarádi už bez udání pořadí,“ četl kněz. „Eva a Adam přijdou nakonec.“

„Doufám, že nás tam nenecháte napochodovat a pak nezamknete a neutečete,“ poznamenal svědek a většina lidí se zasmála. Z davu zaznělo něco v tom smyslu, že by jim to bylo podobné, a pak začal průvod postupovat do chrámu. Kněz už byl někde uvnitř a s ním i Marie, která měla při obřadu svou roli, na níž se šla připravit. Marek se uvnitř postavil mezi lavice a každému vysvětloval, že příbuzní a přátelé Evy si mají sedat nalevo a Adamovi napravo.

V trojlodním kostele s dioritovými sloupy a vysokou síťovou klenbou se každý automaticky ztišil. I Marek udělující pokyny jako by šeptal. Stěny chrámu byly pokryty dřevěnými barokními oltáři a sochami svatých i obrazy křížové cesty. Dívaly se z nich vážné tváře svatých mužů i žen, umučeného Ježíše nebo svatého Jana Neumanna, který se tu před více než dvěma sty lety narodil a byl pokřtěn. I na toho, kdo nevnímal ducha místa, všechna ta víra a historie dýchla.

Adam a Eva přicházeli širokou uličkou mezi lavicemi. Drželi se za ruce a dojatě se na sebe dívali. Svírali si pritom dlaně tak silně, že je to až muselo bolet. Tuhle bolest ale vůbec nevnímali. Naplňovala je ta z toho, že se drží za ruce naposledy a současně jsou šťastní z toho, že jeden druhého měli a ještě na chvíli mají. Snad jen kněz chápal, co prožívají hluboko v sobě. Mluvili o tom s kdekým a dlouho s tím bojovali, ale jen málo lidí v kostele dokázalo pochopit, proč to dělají.

Taky jich proto hodně nepřišlo. Rodičům, kteří nakonec dorazili a seděli v prvních lavicích, se to pokoušeli vysvětlit snad desetkrát, a nakonec je prostě umluvili. S bratry a jejich ženami to bylo jednodušší, i když plné pochopení nenašli ani u nich.

Velká spousta lidí to označila za kravinu a většina z příchozích přišla jen proto, že čekali, že to bude legrace. A zatím byli spokojeni, protože ona i on to pojali vesele a radostně. Na tvářích lidí v lavicích proto byla vidět směs pochopení a očekávání. Pár lidí si vypínalo mobily a sem tam někdo se ještě cpal tím, co připravila svědkyně Zrzka.

Ta se svědkem černochem seděla na stoličkách před začátkem kněžiště. Oni dva patřili k těm, kteří měli představu, čím si Adam a Eva prošli. Byli u toho, když se seznámili, a u spousty důležitých věcí, které se v jejich vztahu odehrály. Sami pritom byli smutní z toho, že budou u jejich poděkování za to, že čtyři a půl roku dokázali jít životem spolu, být si oporou a dávat tomu druhému lásku – pokud jim tedy zrovna fungoval vztah na jedničku...

Eva s Adamem se posadili na stoličky přes svědkyni a svědka. Zrzka pohlédla Evě rameno a vyměnily si pohledy zalité slzami. „Držte se,“ řekl jim černoš. „A ty se, Adame, neboj, já se ti o Evika postarám,“ dodal šeptem se svým typickým lehce oplzlým úsměvem. Vypadalo to, že se to do kostela nehodí, ale on je tím chtěl jen trochu rozptýlit, aby všechnu tu tíhu zvládl. Proto ho Eva se Zrzkou kleply přes nohu jen naoko a Adam mu oplatil podobným humorem. „S tebou si v pekle jednou pěkně užijou.“

Vpravo od nich se postavila Marie s kytarou a začala vydrnkávat tichou klidnou melodií. Její manžel Marek ještě oslovil příchozí. „Prosím vás, hlavně vy, co nechodíte do kostela nebo nejste věřící – prostě neznáte obřady. Při některých...“ hledal slovo „činnostech se v koste stojí nebo klečí. Dneska je to trochu neoficiální, ale prosím

vás vstávejte a sedejte si podle toho, jako to budou dělat Adam a Eva nebo já.“ Lidé pokyvovali hlavami. „Děkuju.“

Obřad začal tím, že Marek zazvonil na malý zvonek u vchodu do sakristie. Eva i Adam se postavili a s nimi celý kostel. Ze dveří sakristie vyšel kněz a při pohledu na něj Marie na chvíli přestala hrát a Marek, Eva i Adam překvapeně vyvalili oči. Měl na sobě ornát – slavnostní roucho – se štolou a to znamenalo, že obřad nepovede jenom jako, ale se vši apoštolskou vážností ve jménu Krista. A to nebylo domluveno, aby z toho nebyl pro něj velký průšvih, kdyby to prasklo. Trest se totiž nedal absolutně předvídat.

V sakristii se za tu chvíli muselo stát něco, co změnilo jeho názor. Nebo se v něm něco pohnulo. Teď už ale nebyl prostor to měnit. Každopádně z něj spadla nervozita a byl, jak ho znali ze mší – soustředěný a plný víry. „Ve jménu Otce, Syna i Ducha Svatého,“ začal a všichni věřící se spolu s ním pokřižovali. „Vítejte u sv. Jakuba – hlavně vy, co jste tu poprvé na nějakém obřadu. Sešli jsme se tu dnes při hodně zvláštní události. Rozchodu. To slovo jako by sem do kostela nepatřilo. Taky jsem si to myslel a dlouho se bál toho, co jsem to udělal, když jsem Adamovi a Evě na jejich nápad kývl.“

Víte – většina kněží se před obřady, které vedou, modlí. Někdy jen chvíli podle toho, kolik mají času. Já se tím vždy ponořím do Ducha Svatého, aby mě vedl. Udělal jsem to i před pár okamžiky a dostalo se mi té myšlenky – uvědomění si – že tohle vůbec není ten rozchod, jaký většinou známe – z toho, že láska vymizela, že jsme ji zabili, zničili nebo z nenávisťi, z touhy po někom jiném a tak podobně. Tohle je totiž rozchod z lásky a respektu k druhému, s kým neumím a nemohu kvůli své vlastní nedokonalosti být. Možná bychom tomu ani rozchod říkat neměli.“

Většina lidí v kostele to pomalu zpracovávala a tvářila se soustředěně. U Marie to ale vyvolalo úsměv, protože na kněze hodně dala, a když říkal, že dnešek bude o lásce, přestala se mračit a bát, kam to všechno povede.

„Určitě je lepší, když lidé dokážou spolu žít, ale jsme tvorové slabí a vždy na to nemáme dost schopností a síly. Eva a Adam to přitom v žádném případě nevzdali jen tak. Právě naopak...“

V tomhle měl kněz pravdu. Byli spolu přeci čtyři a půl roku a snahou přizpůsobit se jeden druhému, skloubit své povahy i životní styly strávili zhruba tři roky z toho. Když se potkali, přestávali oba věřit na vztahy a možná i na lásku. On byl skoro deset let sám po nepovedeném a krátkém manželství a ona za sebou měla několik po sobě jdoucích vztahů, které nebyly ani náhodou podle jejich představ.

A najednou měli vzájemný respekt, fyzickou přitažlivost, těšení se jeden na druhého, zamilovanost, jaká se jen tak nevidí a nepotká – takovou, díky které se na ulici nebo v práci usmíváte, aniž byste měli nějaký vnější důvod. Také žili společnou budoucností a souladem snad ve všem, na co narazili – knihy, hudba, filmy, chození do společnosti, na hudební akce.

Bylo to pro oba jako sen, který si v srdci nosili dlouhé roky a který najednou jeden druhému plnili. Splněná přání ale nejsou to samé, co láska. Snadno se dají splést s úvodní zamilovaností, které se jim dostalo téměř neuvěřitelné množství.

Na první pohled tak šťastný a spokojený pár byste v jejich městě a asi i široko daleko nenašli. Ani v tom, jak si rozuměli s rodinami toho druhého a přáteli, nebyl sebemenší problém.

Kdy a kde začalo být vidět nebo poznat, že jsou každý z úplně jiného těsta, si nevšimli. Zpětně by on možná řekl, že to bylo někdy mezi prvním a druhým rokem, a ona by to posunula asi o něco dál. Přesto ji v té době požádal o ruku v den, kdy měla narozeniny. Stalo se to tak trochu podivně u česnekové pomazánky v kavárně, kam ji pozval na první schůzku.

Nebylo to žádné extra super romantické požádání jako ve filmech, knihách, nebo o jakém člověk slyší od ostatních. A to byl asi první větší viditelnější problém. Adam koupil prstýnek – stříbrný se třemi kamínky, a než začala oslava, chtěl vzít Evu na lavičku na dvorku kavárny, ale ona pořád neměla čas a pobíhala kolem přípravy pohoštění. Takže na naplánovanou variantu s pokleknutím u “jejich místa” nedošlo.

Stalo se to, když už pak neměl sílu to dál odkládat – respektive nedočkavostí už nemohl jinak – zrovna když byli sami u česnekové pomazánky. Plakala a řekla ano. A od té doby jeli každý po své koleji trochu jiným směrem.

Ona by se hádala a zapírala, ale zklamání z toho, že to nebylo extrasuperromantické, na ní bylo vidět. A i Adam cítil, že tohle se úplně podle jeho představ nepovedlo.

V tom, aby tenhle vztah plnil jejich sny, se ale ani jeden nezastavil. Proto společně začali chodit na společenství na faře a Adam pak i na přípravu na křest. Eva vyrostla v katolické rodině a říkávala – nejdřív kostel, potom postel. Sice to porušili, ale svatba musela být v kostele.

„Nedá se mluvit o všem, čím si prošli. Čtyři roky jsou na to moc dlouhá doba,“ říkal kněz. „Ale pár věcí, které mi řekli nebo o kterých vím, stojí za to zmínit. Už po měsíci se Eva zeptala, jestli si ji Adam vezme.“ Eva se začala červenat, protože to byla pravda a také proto, že byla tehdy opilá a šťastná po silvestrovské oslavě. Kněz jí věnoval chápavý pohled a pokračoval. „Po roce a pár měsících začali chodit ke mně na faru do společenství. To bych měl trochu víc vysvětlit vám, co nevíte nic o církevním právu. Adam to u nás má komplikovanější – poprvé se ženil na radnici a církev civilní sňatky muže a ženy bez vyznání uznává jako platné, dokud je smrt nerozdělí.“

Proto potřeboval udělení takzvaného privilegia paulina od našeho biskupa – a to se dává jen pokřtěným. Kvůli tomu se začal seznamovat s vírou a nakonec se mu ji podařilo se mnou najít.

Proč o tom mluvím – Adam to nedělal jen formálně, za což jsem mu vděčný, a tak oba museli projevit hodně trpělivosti a snahy. Chci tím říct nebo ukázat, že oba tu svatbu hodně moc chtěli. Oni by asi mohli přidat spoustu dalších příkladů...“

Adamovi a Evě se rozlil po tvářích úsměv. On vzpomínal, jak se potkali na pěvecké soutěži v porotě, kterou organizoval svědek černoch. Ohromila ho tehdy naprosto neuvěřitelnou bezprostředností a tak milým úsměvem, že to snad nikdy neviděl.

Ona byla ráda, že sedí, protože při vzpomínce na to, jak ji poprvé políbil, se jí stále ještě podlamovala kolena. On si vybavil první milování plné vášně a citu a vůbec se při té vzpomínce nezačervenal ani nezastyděl přesto, že byli v kostele. Ani trochu se mu od té doby neomrzela...

Eva se na něj podívala a srdce jí poskočilo z toho, kolik k ní kdysi cítil a dával najevo obdivu. Měla stále uložených několik set SMS zpráv, které si posílali, a v těch nejstarších si stále čítávala, čím vším pro něj tehdy byla a jak jí vyznával lásku.

Patřily k tomu i ranní vzkazy na stole, ve kterých jí před odchodem do práce psal, co vše k ní cítí. Eva mu to jednou oplatila tím, že mu vykrájela zamilovaný vzkaz z jeho oblíbeného salámu. Nebo když šel z bytu naopak poslední, složil její plyšáky na posteli třeba tak, že se objímali, a ona se těšila na návraty, aby zjistila, jakou polohu pro ně připravil.

„Život ale není vždy jen krásný,“ pokračoval kněz. „Člověk by se k tomu rád uměl postavit správně a pokaždé to zvládnout, ale ani největší hrdinové víry v Bibli to pokaždé nedokázali. Proto je třeba umět odpouštět a to nejen ostatním, ale i sobě. Bývá těžké najít hranici, kde se láme to, že člověk vzdal vztah předčasně, anebo jestli došel až na samou hranici svých možností a sám je z toho, že to nejde, nešťastný. Adam a Eva tuto hranici našli a podle toho, jak jsem s nimi mluvil, opravdu už dál nemohli...“

Vyjmenovat, v čem všem byli jiní, by vydalo na knihu – na hodně tlustou nebo možná i na dvě. Nepovedené zasnuby začaly způsobovat, že růžové vidění světa se jim rozplývalo. Ona byla extrémní extrovert, a on naopak extrémní introvert. Ona dokázala a chtěla sedm dní v týdnu chodit do společnosti – na koncerty, do kina, na návštěvy, nejrůznější párty a akce i do restaurací, a on byl domácí typ, kterému vyhovovala samota, večer televize nebo čtení knih, kterých dokázal přelouskat několik desítek ročně.

Najednou poslouchali každý jinou muziku, četli většinou jiné knihy a rozdíl se objevovaly jako houby po dešti. On rád sledoval politické pořady a ona je nesnášela. Adam byl extrémní systematik a plánovač věcí, Eva nechávala věcem absolutně volný průběh, většinou vybírala z několika možností, co bude dělat, a rozhodovala se na poslední chvíli, což dovádělo Adama k šilenství. Navíc si každý nesl řadu rozdílných návyků z domova.

Projevovalo se to například v tom, že často nedokázali naplánovat ani jeden týden, a když už, tak to ve sto procentech případů nedodrželi kvůli častým změnám v programu, se kterými Eva přicházela. Nebo třeba k jejich rozdílnosti patřilo to, že Adam skládal potraviny do ledničky úhledně podle klíče – třeba mléčné výrobky byly stále na jednom místě v nejvyšší polici, zatímco Eva mu v tom dělala bordel a házela je do lednice, jak jí přišly pod ruku.

Samostatně to vesměs byly nevýznamné jednotlivosti, které vlastně vůbec nestály za řeč. Jenže na ně naráželi moc často – někdy jen několikrát denně a někdy pětkrát do minuty – a naděje na zlepšení ubývala. Zejména Adam tím ztrácel sílu a čas od času kvůli tomu došlo k naprosto zbytečné a hloupé hádce, po kterých byla Eva nešťastná, jak jim vztah nefunguje. Po té poslední se definitivně dohodli, že naplánovaný termín svatby bude okamžikem jejich rozchodu.

Začalo to velmi nenápadně. Domluvili se, že ve dvě odpoledne pojedou do krajského města na nákupy a do kina. Adam přišel z práce včas čtvrt hodiny před druhou. Normálně se bavili, a než se vydali na cestu, rozhodla se Eva, že se ještě osprchuje a umyje si hlavu. Takže se ve dvě nevyjelo, což Adam nekomentoval a jen se natáhl na postel a na chvíli usnul.

Nepříznivý vývoj událostí nastartovala nevinná otázka, jestli už se vyspal a mohou jet. Adam se naštvál, protože zpoždění nezpůsobil přeci on, ale ona tím, že se šla zcivilizovat pozdě. Tomu se ale vyhnul a hned se pustil do toho, proč mají vztahové problémy.

„Víš, proč jsme nešťastní?! Protože pokaždé do věci píchneš a vykřikuješ, jak jsi nešťastná,“ vztekal se a když narazil na nechápavý výraz, pokračoval. „Vždyť my jsme do prdele šťastní.“

„Ale nejsme,“ zkusila protestovat.

„Ne – nemáme žádný větší problémy!“ vyjel. „Děláš přesně to, co jsem četl,“ pokračoval a začal listovat v jedné knize. „Člověk není ani anděl, ani zvíře. Naneštěstí ten, kdo by z někoho chtěl udělat anděla, dělá z něho právě to zvíře,“ přečetl. „A přesně to děláš. Pořád tvrdíš, jak jsi nešťastná, a tlačíš na to, ať se něco stane a to se nedá vydržet!“ pokračoval rázně. Byl to spíš monolog, do kterého neměla Eva moc šanci se zapojit. „Máš neskutečný požadavky na to, abychom byli neskutečně šťastní, a tím nás děláš akorát neskutečně nešťastní!“ Že si se štěstím a neštěstím protičeří, se neuvědomil.

O chvíli později to pokračovalo hádkou o to, kdo bude řídit. On neměl nejmenší chuť dělat nic, co navrhovala, takže to odmítal. Ona pro to ale měla dobrý důvod – Adam jí do řízení neustále mluvil a kritizoval ji, protože se na místě spolujezdce se bál. Skoro půl minuty vedli dialog, ve kterém se neustále opakovalo:

„Ne, ty budeš řídit!!“

„Ne, ty budeš řídit!!“

Nakonec Adamova obava, že bude mít jako spolujezdec strach, převážila a dohodli se, že řídit tedy bude on. K autu šel ale raději sám napřed. To mělo situaci zklidnit, ale naopak ji zhoršilo, protože Eva mu neřekla, že zaparkovala jinde než obvykle, a on hledal několik minut auto ve špatné ulici.

Přesto jak na sebe očima sršeli blesky, dokázali ještě nastartovat a vyrazit. Hned za pumpou už ale bylo na vše pozdě. Eva nedávno řekla, že aby se nehádali kvůli muzice v autě, bude ji vybírat ten, kdo řídí. Adam si naladil Evropu 2 a Eva řekla: „Nešlo by, prosím, tuhle písničku ztlumit? Jenom tuhle.“

Adam to považoval za další požadavek na sebe a rádio celé vypnul. Eva se za to na něj zlobila a naopak ho zapnula. Adam ho zkusil znovuvypnout, ale Eva mu v tom bránila tím, že ho chytala za ruku.

Z následující hádky se strkanice si moc nezapamatovali, ale určující pro další události bylo, že Eva řekla, že na nákupy a do kina už nechce. Naštvaný Adam na první křižovatce obrátil auto.

„Já to nechápu – přeci o nic nejde, jen jsem chtěla ztlumit jednu písničku, která se mi nelíbila.“

Adam se nadechl k rázné odpovědi, ale nakonec řekl jen: „To je jedno.“ Neměl už sílu vysvětlovat, že v jeho pojetí to znamená, že když jeden vybírá muziku, tak to ten druhý vydrží, i když se mu zrovna jedna písnička nelíbí. Zaparkoval nedaleko domu, vzal si bundu a čepici, a aniž by se na Evu podíval, odešel pryč s tím, že se jde projít.

„Prosím vás dva a svědky, abyste se na chvíli postavili,“ řekl kněz Adamovi, Evě a černochovi se Zrzkou. „Bůh chápe naše trápení a bolesti a vždy je připraven nám s nimi pomoci. Nikdy ale nevstupuje do našich životů tak, aby nás zastínil a udělal z nás loutky ve svých rukách. Proto potřebuje k tomu, aby nám pomohl, naše vědomé a upřímné přání a žádost.

Ptám se proto, Adame a Evo, cítíte, že jste došli na konec společné cesty a žádáte o odpuštění toho, že už dál nemůžete?“

„Ano a hluboce toho lituji.“ Nic dalšího kvůli pohnutí emocí nedokázal říct. Eva ze sebe dostala jen tiché ano a pak se rozplakala.

„Můžete se posadit,“ řekl konejšivě kněz. Svědkyně podala Evě nový balíček papírových kapesníků a Marie přestala dojetím na chvíli hrát.

Když se asi po třech hodinách sešli doma, seděl Adam u stolu v kuchyni a koukal do prázdna. Eva přinesla nákup a tvářila se vyjukaně. Opatrně se pozdravili a prohodili pár slov o tom, co dělali. Eva si pak přišla sednout k Adamovi a provinilým výrazem se snažila zahájit rozhovor, o kterém doufala, že by mohl být ještě jednou usmířovací, ale moc to nečekala.

„Nemáme na výběr,“ řekl Adam. „Musíme se rozejít.“ Mělo to působit jako bomba, ale nestalo se tak, protože tohle si řekli už mockrát, a nakonec to přeci jen ještě po pár hodinách nebo dnech začali zkoušet znovu.

Eva mlčela. V takových chvílích neuměla Adamovi oponovat. Neměla věci tak pojmenované a promyšlené.

„Neustále nějak jeden druhého někým tlačíme. Každý máme nějakou představu vztahu a chceme ji od toho druhého, a tu jeho nechápeme,“ popsal, jak vidí jejich situaci.

„Proč to tak je?“ zkusila to Eva rozebírat.

„Netuším a vlastně už je mi to jedno. Já na to prostě nemám dál sílu. Nechtěl jsem se sem vůbec vracet.“

Někdy navrhovala, že o tom musí mluvit, že to potřebuje vysvětlit a najít, co s tím budou dělat. Zvolené řešení ale nikdy dlouho nevydrželo a rychle sklouzli k tomu, že si každý jeli po své koleji. Tentokrát i Eva cítila, že už toho bylo příliš, a nic nenavrhovala.

Ostatně zkusili toho docela dost. Dělat si na sebe víc času, plánovat, mluvit a co vymysleli teorii o tom, proč nedokážou táhnout za jeden provaz... V minulém roce dokonce Eva zkusila prosadit pauzu, aby si od své nešťastnosti odpočinuli. Vyhlásila ji na začátku července, ale Adam to považoval za kravinu a neunesl to a odstěhoval se. V polovině prázdnin se s ní pak rozešel.

Jenomže se ukázalo, že bez sebe taky být neumí, a tak se k sobě vrátili a zkoušeli to dál. Dokonce i na párovou terapii začali chodit.

„Nemyslí si, že bysme byli sobečtí, ale paličati jsme strašně a nevíme, co dál. Musíme to skončit, jinak nás to zničí, a já nechci, aby mě to zničilo. Já už prostě nevím, co s tím...“ řekl se svěšenými rameny.

Dlouho bylo ticho.

„Měli bychom se toho šestýho června rozejít. Uděláme to v kostele, poděkujeme Bohu, že jsme spolu mohli vůbec být, a všem, že byli s námi. Bude to hezký a klidný rozchod.“

„Ale já tě pořád miluju.“

„Já tebe taky, ale viditelně je to málo. A začíná se blížit chvíle, kdy tě začnu nesnášet – a to nechci.“

„A nezkusíme třeba ještě nějakou terapii? Myslím profesionální.“ Tu, na kterou chodili, jim poskytli jejich přátelé, kteří se věnovali v jejich farnosti párům s manželskými problémy.

Adam odmítavě zakroutil hlavou. „Kdybychom něco takovýho chtěli, tak bychom na to šli už dávno. Rok, rok a půl to bylo skvělé, ale už skoro tři roky jen řešíme, jak to vrátit do naprostýho ideálu, na kterým se ale v žádným případě neshodneme. Proboha, už tři roky!“

Eva ani neměla sílu říct, že je to škoda.

„Ty jsi udělala velký kompromis, já se snažil, ale pořád mezi námi zůstává obrovská propast.“

Nedokázali se na sebe pořádně podívat nebo se vzít za ruce. Seděli u stolu jako dva vyčerpaní lidé, kteří do své snahy dali, co mohli, a teď už jim nezbyla síla ani na to, aby se rozplakali.

Víc beznaděje v sobě měl Adam. Eva ještě maličko doufat dokázala. Proto neřekla, že když je to takhle, tak by to neměli protahovat a bylo by lepší se rozejít hned. „A jak to jako bude do toho června?“ Zbývaly ještě čtyři měsíce.

„Normálně spolu budeme chodit, ale už tu nebude žádný tlak na to, jak to má vypadat nebo jak se má kdo chovat, protože už to nebude mít budoucnost. A připravíme se na to, že už spolu nebudeme.“

„A kdyby se chtěl někdo z nás pomilovat?“

Adam se usmál. „Tak se pomilujeme.“ Byla to jediná oblast vztahu, kde se jejich problémy ještě neprojevíly.

„A kdyby se objevil někdo jiný?“

„Vlastně by bylo nejlepší, abys někoho začala hledat. Přál bych ti, abys byla šťastná.“

„Jseš pitomej!!“ odsekla. „Já chci tebe!“

„Ale se mnou nedokážeš být šťastná, a šťastná chceš být víc. A já taky. Takže je mezi námi víc bolesti než lásky.“

K tomu už nebylo co dodat, a tak zůstalo jen prázdno a ticho.

Když vymýšleli následující pasáž obřadu, hodně se u toho pobavili. Mohli u toho totiž vzpomínat na drobnosti, které jim v tu chvíli přišly veselé. V kostele to ale najednou dostalo úplně jiný význam – jako by si opět jeden druhému stěžovali.

Stáli proti sobě, drželi se za ruce a střídali se.

„Přeju ti, abys našla chlapa, který nebude nechávat ponožky na posteli.“

„Přeju ti, abys našel ženskou, která tě nebude rozčilovat a děsit tím, jak řídí.“

V lavici to vyvolalo pobavené uchechtávání. Kněz a svědci, kteří jim byli nejbližší, ale viděli, že místo dobře míněných a vtípných glos, si opět říkali věci, které toho druhého bolí.

„Přeju ti chlapa, který bude poslouchat muziku, která se ti bude líbit,“ zkusil ještě jedno kolo se sebezapřením Adam.

„Přeju ti abys našel ženskou, která se bude oblíkat, jak’s to vždycky chtěl...“

„Necháme toho,“ zašeptal Adam při pohledu na další slzy v jejích očích. „Přeju ti, abys našla někoho, kdo tě udělá šťastnou,“ řekl pak.

„Já tobě taky.“ Navzdory pláči se usmála. „Opravdu moc ti to přeju.“

Adam jí položil dlaň na tvář a palcem setřel slzy. „Radši budeme děkovat, to nám půjde líp.“

Přikývla a tak se společně otočili k lidem. „Chceme vám všem moc poděkovat, že jste dnes přišli,“ začal Adam.

„Taky že chápete, jak je to pro nás těžké, a pomáháte nám s tím,“ pokračovala Eva.

„Že jste nás nesoudili za to, že nám to nešlo, a neodvrátili jste se od nás, i když to s námi nebylo hlavně v posledním roce lehké.“

„Taky děkujeme, že celou tu dobu, celé ty skoro čtyři a půl roku jste s námi byli součástí našeho vztahu.“

„Marii, Markovi a našim oběma svědkům moc děkujeme, že nám pomohli s tímhle obřadem.“

„A samozřejmě hlavně děkujeme Josefovi, že v sobě našel pro nás pochopení,“ řekla Eva a usmívala se vděčně na kněze.

„Na tomto místě ale musíme nejvíc poděkovat Bohu.“

„Za to, že nás svedl dohromady a dal nám všechno to dobré, co mezi námi bylo, a měl trpělivost s tím vším špatným, co jsme do toho vnesli my,“ připojila se Eva.

„A za to, že nám doufejme, odpustí, že jsme to celé takhle zpackali,“ dokončil děkování Adam a oba se obrátili zpátky ke knězi, který pokýval hlavou.

„Je vám oduštěno,“ řekl. „Dejte si prosím poslední políbení.“

Tak něžnou a srdceryvnou pusou si nikdy nedali. Kvůli slzám chutnala slaně a byla mokrá. Nebyl to dotyk rtů, který by podlamoval kolena, ale lámal něco v člověku. Byl to decentní polibek, protože byli v kostele, ale trval snad minutu kvůli tomu, že se od sebe dokázali jen těžko odtrhnout.

Z lavic se ozvalo pár dojatých povzdechů. Někdo možná čekal, že se zastaví a řeknou, že si to rozmysleli a zůstanou spolu. To se ale nestalo.

„V listu Židům v Novém Zákoně,“ pokračoval kněz a připravil si posvěcený olej, „je psáno: Protože podstoupil pokušení nebo utrpení, může pomáhat těm, kteří procházejí trápením nebo zkouškami. Kdo můžete nebo chcete, pojdte se prosím za Evu a Adama pomodlit, ať jim Bůh pomůže uzdravit jejich srdce.“

Zatímco v kostele zavládlo ticho a všichni sklonili hlavy k prosbě beze slov, přistoupil kněz k oběma rozcházejícím se a palcem namočeným v oleji jim udělal na čele každému křížek, který nebyl klasickým

pomazáním, ale tím, které mělo zahojit rány v nich. Pak jim položil ruce na hlavu a se zavřenýma očima šeptem vyprošoval požehnání.

Čas pro modlitbu ukončila Marie, která začala znovu hrát na kytaru.

„To je vše,“ věnoval jim soucitný úsměv kněz Josef. „Provázej vás všechny všemohoucí Otec, Syn i Duch Svátý,“ pokřížoval se a několik věřících v lavicích i Adam a Eva s ním. „Amen,“ řekli všichni. „Pán s vámi,“ zakončil s rozpaženýma rukama požehnání. „I s tebou,“ zahučel mu kostel v odpověď.

„Moc děkujeme,“ řekl Adam a napřáhl ke knězi pravici. Ten ho místo potřesení objal a Evu taky, což v kostele ještě nikdy neudělal.

Mezi lavice se opět postavil Marek a zvýšil hlas, aby ho všichni slyšeli. „Nyní můžete všichni popřát oběma hodně štěstí – nebo co budete chtít.“

První se k nim hrnuli svědci a hned za nimi se vytvořila fronta jako na svatbách. Černochovi Adama objal a pořádně zmáčkl. „Teď spolu můžeme vyrazit na lov ženských,“ dělal si legraci.

„A manželku vezmeš s sebou?“ opáčil mu vtípem Adam.

„To nech na mě,“ odvětil suverénně a přešel k Evě. „Kdyby ti bylo smutno, volej – víš, jak je to se sexuální výbavou nás černochoů,“ neodpustil si obscénnost, kterou Eva přešla usazeným úsměvem. Zrzka brečela asi nejvíce z celého kostela. „Nevím, co za svět to bude, když vy dva nebudete spolu.“

Asi polovina lidí v kostele se je snažila povzbudit a druhá s nimi trpěla. Fronta vedla až téměř k východu a z lavic se do ní pořád přidávali lidé. Přišlo ke stovce hostů. Těch, co jim přálo boží požehnání a udělalo křížek na čele, bylo minimum. Většinou zaznívala slova o tom, že jim dotyčný drží palce, aby to zvládli, nebo přání hodně štěstí a tak podobně. Bylo znát, že málokdo si s neobvyklou situací ví rady. Slova útěchy se taky objevila.

Jedna Evina kamarádka jim šeptala, že je chápe. Potichu mluvila proto, že nechtěla, aby se vědělo, že zažívá něco podobného. Pár lidí z fronty nebylo schopno vůbec nic říct a jejich potřesení rukou připomínalo spíš projev soustrasti. Mezi takovými byla i Adamova dcera.

Asi dva původně jen Evini kamarádi chtěli od Adama ujištění, že se budou vídat i nadále a určitě spolu zajdou někam na víno nebo čaj, protože Adam skoro nepil.

Z obou opadlo trochu napětí a hlavní nápor bolesti skončil. Potřásání rukama je totiž drželo od nepříjemných myšlenek. Nemohli si vyměnit víc než úsměvy, jak přival přátel a příbuzných neustával. Také ale začínali cítit prázdno.

Adam říkal, že to přijde a bude to nejtěžší fáze jejich rozchodu. A taky pro sebe i Evu často opakoval, že tenhle pocit se musí vydržet, že nepotrvá věčně a pak přijde něco, co prázdnotu postupně zaplní a tím to zvládnou. Jak dlouho to bude trvat, ale nevěděli ani jeden.

Nakonec přišel i rozhodový dárek. Nebyl určený primárně pro oba, ale spíš pro Adama a přinesli ho jejich společní kamarádi Markéta a Jirka. Adam se totiž stěhoval do svého nového bytu a ještě neměl všechno domácí vybavení. Dostal proto žehličku.

„Máte tam ale společné věnování,“ řekla usazená Markéta, kterou raději Jirka držel za ramena. „Takže to není jen pro tebe, ale když si ji bude potřebovat Eva půjčit, tak má na ni taky nárok,“ vysvětlila. „To abyste měli pořád důvod se někdy vidět. Tak ji opatrujte.“

„Moc děkujeme,“ řekla Eva a objala se s Markétou, zatímco Adam si podal s Jirkou ruku.

„Ty vole, tohle dokážeš vymyslet jen ty,“ neudržel se Jirka, byť sám taky katolík. Myslel to dobře, ale sprostého slova se vyvarovat v pohnutí mysli nedokázal. Kněz, který stál stále opodál, jen zvedl oči k nebi a zakroutil hlavou.

Než si potřásli rukou s posledním hostem obřadu, uplynulo snad deset minut.

„Ještě než nám utečete každý za svým životem,“ oslovil je hlasitě Marek. „Mají pro vás kamarádky jedno překvapení. Chvilí nám prosím vydržte na místě,“ dodal k Adamovi a Evě.

Svědék černocho přinášel ze sakristie svinutý červený koberec a společně ho s Markem rozvinuli směrem k východu. Adam s Evou se usmívali a čekali, kam vsuvka povede. Celý obřad naplánovali sami, a o tomhle neměli nejmenší tušení.

Kolem koberce se rozmístily Eviny kamarádky z pěveckého sboru, který vedla. Přidala se i Marie a další kolegyně od nich ze školy. Každá měla v ruce košíček.

„Tři, čtyři,“ dala Marie znamení.

Zpívali Love of My Live od skupiny Queen. V textu zaznělo i „Lásko mého života, zlomila jsi mi srdce a teď odcházíš...“ Nic dojemnějšího se asi vymyslet nedalo a snad všechny oči v kostele se zalily slzami.

Marek s černochem jim pokynuli, aby vyrazili k východu. Kamarádky zpívaly a házely jim pod nohy okvětní lístky růží. Připravily to právě takhle, protože věděly, že Eva dala několikrát najevo obavy z toho, že už se nikdy nevdá a nezažije, jaké to je být nevěsta a jít špalírem.

„Děkuju,“ šeptala ke každé, když je míjeli. Svírala při tom křečovitě kytici, protože za ruce už se nedrželi.

Ve vratech kostela se na chvíli zastavili, protože hosté rozchodu se venku před portálem řadili tak, aby nepřekáželi dopravě a šlo jim to pomalu. Každý chtěl vidět na to, jak budou odjíždět. Někdo na ně také hodil pár hrstí rýže pro štěstí.

Změna teploty při východu ven naznačovala, že odpoledne bude nesnesitelné vedro a počasí umožní letos prvně se koupat. Pro oba bylo složité začít myslet na běžné věci, ale tohle jim prolétlo hlavou ve stejné chvíli, aniž by o tom věděli.

„Slíb mi, že už to nebudeme protahovat,“ řekla Eva hlasem, do kterého se vrátila velká bolest. „Nevydržela bych to...“

Adam přikývl a prvně se mu v očích objevily slzy. „Byla jsi báječná,“ zašeptal, aby si toho nikdo nevšiml. „Dnes i vždycky.“

„Ty taky,“ zašeptala.

Pak je od sebe oddělil dav, který je unášel ke dvěma koloběžkám. Po té společné nebylo ani památky. Ta pro Evu mířila do ulice, kterou přijeli, a ta Adamova na druhou stranu dolů k bráně v městských hradbách. Jednu držela svědkyně Zrzka a druhou svědek černoch. „Je čas,“ řekli jim svědci.

V davu hostů zašumělo a zdálo se, že jejich rozjezd bude komentován radostně, ale když se oba chopili řídítek, začali se lidé ztišovat. Možná čekali, jestli si bývalí milenci ještě něco řeknou. Toho se ale nedočkali. Adam a Eva si jen vyměnili poslední pohledy plné směsi úsměvu, slz, bolesti i radosti. Netrvalo to dlouho, protože Eva nevydržela a první sklopila zrak.

Rozjížděli se v tichu do nesnesitelného prázdna svých bytů. Čekaly tam na ně krátké dopisy, které si každý napsal před pár dny. Byl to Adamův nápad. „Smutek nejlíp zaženeš prací,“ říkal dokola. Proto dal každý na papír seznam věcí, do kterých se pustí, až přijdou domů, a slíbili si, že se do něj určitě dají. Vlastně to byl seznam, který vydal na prvních pár dní, aby přežili ten strašný pocit u srdce, který patřil k rozchodu.

Lidé se dávali do hovoru pomalu. Sem tam někdo s kroucením hlavou odcházel, ale většina přešlapovala na místě. „Život je potvora,“ řekl někdo a odpovídi mu bylo souhlasné mručení. „Sakra, proč to musí být tak těžký,“ zaklel někdo další a dodal. „Promiňte, otče.“

Kněz jen mávl rukou. „Jen si zanádávejte,“ řekl a ponurou atmosféru spláchl alespoň z části vlažný smích.

„Když to nedokázali oni, když se tak milovali, tak láska nestojí za to,“ řekl ještě někdo, ale lidé už se začali rozcházet.

Tomu se kněz musel usmát. Věděl, že každá vteřina toho vztahu stála za to, i když to zrovna neklapalo na sto procent nebo byli zrovna nespokojení. A stála za to i přesto, jak to skončilo. Nebo právě proto.

Nejdéle před kostelem vydržela Adamova bezmála sedmnáctiletá dcera. Byla jednou z mála lidí, kteří věděli o trápení obou prakticky všechno. Usedavě plakala, až jí musel její přítel vzít pevně za ramena a odvést.

Kněz se zhluboka nadechl, zavřel oči a zvedl hlavu k nebi. Byl rád, že obřad za odpuštění jejích selhání a uzdravení bolesti vedl a v srdci mu rostla naděje, že všechno bude zase v pořádku, ať už to pro ně bude znamenat cokoli.

* * *

Biskup nadzdvihl obočí a zhluboka si oddechl. Za pětatřicet let své kněžské i biskupské služby takový příběh ještě neslyšel. Ani nic, co by se mu vzdáleně podobalo. Obrátil se od okna, za kterým plynul rušný život jedné z ulic krajského města.

Ticho kanceláře zařízené renesančním nábytkem bylo tísnivé přesto, že jinak měla místnost přívětivý až hřejivý charakter. Velkými okny sem pronikalo hodně světla, které se odráželo od světle okrových stěn a nabíralo na teple.

Biskup tu obvykle úřadoval za svým velkým historickým stolem a hosty přijímal u malého stolku zdobeného intarzií s dvěma čalouněnými křesly z 18. století.

V jednom z nich seděl kněz Josef a právě skončil své dlouhé a podrobné vysvětlování o prazvláštním obřadu, který vedl zhruba před rokem. V rukách svíral hrnek s černým čajem a statečně očekával, jaký bude verdikt.

Nového biskupa zatím moc neznal. Líbily se mu některé jeho kroky i to, že přišel ze Slovenska a nebyl ovlivněn tradičními vztahy v místní diecézi. Nedokázal kvůli tomu ale odhadnout, co nyní udělá.

Biskup s šedivým pěstěným plnovousem přemýšlel a svůj pohled při tom nechal spočinout na svých knihovnách, které byly plné starých a velmi vzácných knih. O obřadu se dozvěděl krátce po svém jmenování biskupem od svého diecézního vikáře. Toho někdo upozornil na několik videí a fotek, které se objevily na youtube a hlavně na facebooku.

Rychle se to rozkřiklo mezi věřícími, ale média si toho zatím nevšimla. Přesto se v kněžských kruzích diecéze diskutovalo o tom, že by biskup měl kněze Josefa rychle potrestat – sesadit ho z postu vikáře a přemístit.

Biskup ale kupodivu vyčkával. Vědělo se jen, že si videa a fotky prohlédl a nic neřekl. Josefa pozval na setkání až téměř po půl roce. Teď se na sebe upřeně dívali, oba v jednoduchých černých kněžských sutanách.

O patnáct let mladší kněz čekal, co s ním bude. Viditelně se nebál, ale netrpělivost ho postupně zbavovala klidu. Už by rád znal rozhodnutí. Nijak se před biskupem nevymlouval a své vysvětlení s popisem toho, co v kostele dovolil, zakončil krátkými větami. „Věřím, že co jsem udělal, bylo správné. Neumím to úplně obhájit církevním právem, ale oni to prostě potřebovali. Moc.“

Biskup si sedl do prázdného křesla u stolu a na Josefa se usmál. „Vlastně si to myslím taky,“ řekl česky se silným slovenským přízvukem. „Od samého začátku, čo som si pozrel tá videa, si myslím, že jste udělal správnou věc, otče Josefe.“ Občas se ještě neubráníl tomu, aby přešel do rodného jazyka. „Řekněte mi ale, jste si jistý, že jste nevyslovil nic, čím byste jejich rozdělení schvaloval?“

Kněz nezaváhal a kývl. „Určitě.“ Byl si tím naprosto jistý. Ani na videích hostů nic takového nebylo. Jen odpuštění a pochopení pro selhání. Věděl, že biskup se na to musí zeptat, protože to bylo základem jeho obvinění. Kritici mu vyčítali, že to celé vypadalo jako rozvod v kostele.

„Lidé, kteří úplně nesouhlasí s vašimi metodami, ode mne čekají minimálně velmi silné odsouzení toho, co jste udělal,“ říkal pomalu biskup. „Přiznám se, že udělat z vás kaplana a přemístit vás do nějaké zapadlé farnosti nechci a neudělám to. Už jen proto, že církev si nemůže dovolit plýtvat lidmi, kteří dokážou řídit celý vikariát.“

„Děkuji,“ řekl kněz.

„Neděkujte. Byl by to nezasloužený trest. Navíc se za Vás postavili vaši farníci. Mám tady od nich dopis,“ pokračoval a ukázal na stůl. „Podpisy na něm jsou asi na pěti listech. Nepočítal jsem je, ale bude jich určitě několik set. Ti dva jsou tam podepsaní mezi prvními.“

Knězi to udělalo radost.

„Zvažoval jsem proto, že jen nějak slovně odsoudím, co se stalo – případně kostel znovu vysvětlím, ale vás nechám na svém místě. Přiznávám, že jak jsem byl v úřadu pár dní, chtěl jsem urobiť – udělat – něco jak se česky říká: aby se vlk nažral a koza zůstala celá.“

„Chápu,“ potvrdil mu kněz, že přesně takhle se to říká.

„Ale nedokázal jsem to,“ řekl biskup a zakroutil sám nad sebou hlavou. „Vysvětluji vám to, abyste věděl, proč jste tak dlouho čekal, než jsem vás pozval, a omlouvám se, že mi hledání rozhodnutí trvalo tak dlouho.“

Kněz byl překvapený, protože co určitě nečekal, byla omluva. A navíc si nemohl vzpomenout, u kolika biskupů se s takto citlivým přístupem setkal.

„Vlastně bych nejradši řekl, že bych tam chtěl být s vámi,“ dostal se biskup konečně k šokujícímu jádru věci. Josef dokázal jen opáčit tázavým obličejem.

„Ani náhodou si nemyslím, že by se o tom dalo mluvit jako o rozvodu, a i kdyby, přijde mi horší, že je církev skrytě toleruje ve formě ne vždy dobře odůvodněné anulace manželství,“ dal se biskup do vysvětlování a opřel se pohodlně do křesla, aby dal najevo, že bude mluvit déle. „Celé to chápu jako svátost smíření s odpuštěním – pravda hodně netradiční a navíc veřejnou, ale přesně pro takovéhle chvíle nám Bůh zpověď v podobě lítosti a pochopení dal.“

Viděl jsem to na nich a věřím vám, že skutečně už nemohli dál a muselo je to strašně bolet – tak bolet, že si to ani nedokážu představit. Asi jako vy jsem viděl stovky a možná tisíce lidí, kteří přišli ke svátosti smíření jen z formálních důvodů a lítost ani nepředstírali. Nesúdím ich, ale modlím se za ně a jsem rád, že je odpuštěno někomu, kdo zpověď prožije skutečně.“

„Byť je to proces a často velmi dlouhý,“ dodal kněz.

„Vidím, že si rozumíme,“ usmál se biskup. „Takže už to zkrátím. Myslím si, že tohle jsou chvíle, kdy má být církev s lidmi. Svátosti jsme dostali, aby nám pomáhaly v reálném životě, a ne abychom se soustředili na jejich formální podobu.“

Kněz pokyvoval hlavou. „Myslím, že to vychází i z nového přístupu svatého otce Františka.“

„Jsem rád, že ho chápeme stejně.“

„Ne všichni to tak ale mají.“

„K tomu se dostanu hned. Ještě poslední poznámku. Říkám ji hlavně proto, abych si zformuloval vaši a mou obhajobu. Ne, to není správné slovo. Vysvětlení! To je ono. Kdyby už byli Bohem spojeni, byla by to věc k diskusi a hledání cesty, ale oni žádali o odpuštění toho, že se nedokázali spojit v jednu bytost, a proto celou věc uzavřu tím, že stížnost odložím jako neoprávněnou.“

Josef si oddechl.

„Byl bych ale nerad, kdybyste kvůli mně měl problémy. Myslím si, že je správné, aby koza zůstala celá a vlk byl hladový. Takže jsem v tom s vámi a jsem za to rád, což znamená, že to беру celé na sebe. Nemyslím si ale, že se to bude nějak víc řešit. Vatikán určitě nebude chtít odvolat biskupa půl roku po jmenování,“ vysvětlil a usmál se. „Politika k církvi bohužel taky patří a teď bude na naší straně.“

Kněz dopil čaj a položil hrnek na talířek. Čekal, co bude dál.

„Ještě vás nepustím,“ řekl biskup s pobaveným úsměvem. „Musíte mi říct, jak se dnes mají a co dělají? Už se s tím smířili? Chodí s někým?“